

"Nakhhire" sündmustikust

EELMÄNG

Kuski suurinna lähedase suvituspaiaga vabaõhu-kohvikus kohtavad notar Falke ja Orlofsky. Falke ihub kättemaksu rantjee Eisensteinile, kes kord temaga Viini Praateris teinud runalat nalja. Seks otsustab ta kasutada Orlofsky abi, kes hakkab mängima printsi osa. Falke tahab nihasti teostada oma kättemaksu seltskonna ees kui ka ühtlasi narritada tühist seltskonda ennast.

ESIMENE VAATUUS

Vaatlus algab sellega, et proua Eisensteini toaneitsi Adele saab kirja oma õelt Idal, kes on teatris balleriin. Öde teatab, et ta läheb prints Orlofsky juurde toredale suppele, ja kutsuub sinna ka Adelet, kui see proua järelt saab „sisse vehkida“ õhtukleidi. Adele otsustab enda õhtuks ükskõik kuidas vabaks teha, et suppele saada. Akna tagant kostab tenorilaulu. Seal on Alfred, proua Eisensteini „endine tulevane“. Tuleb pr. Eisenstein, kes tunneb Alfredi hääle ja vajub unistusse. Seal teatab Adele prouale, et ta tädi on haige, ja palub, et proua laseks teda õhtul haiget vaatama. Proua ei taha sellest esialgu kuulda, sest just täna peab ta mees minema kandma vliapäevast arestlikaristust, mis kohus sellele oli määranud maksuinspektorile antud kõrvakilli eest, ning proua ei taha üksi koju jääda. Adele taandub nuttes. Tuleb Alfred oma armuavaldustega ja teeb prouale etteheiteid, et see omal ajal on eelis- tanud temale Eisensteini raha. Proua ootab aga meest koju ja käseb Alfredil ära minna. See ei taha seda teha aga muudu, kui proua lubab tal tagasi tulla siis, kui Eisenstein on aresti läinud. Tuleb koju Eisenstein oma advokaadi doktor Blindiga. Nagu selgub, on kohus koornilistel asjaoludel mõistnud Eisensteinile veel lisaks kolm päeva aresti ja ta peab karistust kandma minema juba samal õhtul. Eisensteini tuju on halb. Seal aga tuleb Falke. Kui proua on taandunud, teatab Falke, et ta võtab Eisensteini kaasa pidule prints Orlofsky juurde, kus on palju ilusaid naisi ja vahuväina, mis on rantjee Eisensteini nõrkus. Oma vanglakaristust ta võib aga kandma minna alles homme hommikul. Eisenstein on sellega rõõmuga nõus ja otsustab minna. Oma nai-

sele aga tuleb ta, et läheb vanglasse. Proua üksi jäädes lasseb nüüd vabaks ka Adele, kes proua seljast võetud kleidiga kohe tõltab pidule sama Orlofsky juurde. Proua jääb koju oma Alfredi ootama. See ilmubki varsti. Kuid nende kudrutamine ei saa olla pikk, sest varsti ilmub kohale vangladirektor Frank, kes kohtuotsuse täitmiseks on tulnud areteerima Eisensteini. Eisensteini asemel ta viib vanglasse Alfredi, kuna Eisenstein ise lõbutseb pidul. Samale pidule oma kättemaksu sooritamiseks on aga Falke kutsunud ka proua Eisensteini.

TEINE VAATUUS

Vaatlus algab küllaliste kogunemisega „prints“ Orlofsky pidule. Nende hulgas jõuavad juba sinna Adele ja Iida. Ilmub Orlofsky austri kindrali mundris ja Falke tutvustab sellele küllalist, kes esindavad tühiseid seltskondlikke „fassaaditsejaid“. Kohale jõuab ka Eisenstein, kes esineb siin markii Ferrosti nime all. Eisensteinile tutvustatakse siin ka ta toatüdrukut Olga nime all. Suur sarnadus paneb küll Eisensteini kahtlema, kuid see ei sega teda kohe Adelega jipitsema hakkamast. Pisut hilinevalt jõuab pidule ka vangladirektor Frank, keda „printsile“ esitatakse kui Cavalliero Franconit Granadast. Nõnda siis kõik koos inimesed, kes väga austavad suuri titleid ja on õnnelikud, kui nad saavad neid kanda kas või valledena. Falke teatab, et on oodata veel üht daami seltskonnast, kedagi ungari krahvinnat, kes on abielus ja kelle mees on „lõlli moodi“ armukade. Seejärest palub Falke „printsil“, et see lubaks daamil jääda seltskonda maskeerituna. „Prints“ lubab seda. Parjasti kui Eisenstein mehkeldab näitlejannaks peetava Adelega, jõuabki „ungari krahvinnat“ sinna, kes ei ole aga keegi muu kui proua Eisenstein. Proua näeb kohe, kuidas mees vanglas istumise asemel siin ballil end lõbutab ja „hitrekeste“ jahti peab. Proua otsustab oma kergemeelsele mehele kibeda ninanipsu valmistada. Eisensteini huvi on tundmatu ungari krahvinnat vastu muudugi kohe suur ja ta hakkab teda piirama. Proua peenele kombel laskebki seda sündida, kuid meelitalb mehe käest välja uuri, mida tal on tarvis hiljem asitõendusks. Nõnda kukubki Eisenstein pidul omaenda naisega sisse. Kaetakse suur pidulaud, kuhu seltskond istub sööma-jooma. Siin seletab Eisenstein nalja Falkega, mis ta hiljuti temaga teinud Viini Praateris, kust Falke pidanud maskipidut koju minema ilma üllarieteta, nakhhiirekostüüm seljas. Selle nalja kättemaksuks Falke ongi organiseerinud peo, kus on kokku juhtunud seltskonna kõlgaste hulgas ka Eisensteini oma naisega.